

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Blok 5:

Odpovědnostní režimy mezinárodních obchodů (osnova k praktickému nácviku)

Zdeněk Kapitán

MVV794K: Praxe MPSaO

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předsmluvní fáze

- ošetřit režim jednání - uzavřít například smlouvu o způsobu uzavírání smlouvy
- pořizovat zápisy z jednání
- používat alibi-klausuli a čistící klausuli
- předsmluvní odpovědnost a její režim dle Řím II
- úkol 1: pro konkrétní skutkový stav zvažte okruh právních řádů, jejichž aplikaci musíte zvažovat ke zjištění, zda byl projeven smluvní konsenzus
- úkol 2: jaká rizika jsou spojena s regulací předsmluvní odpovědnosti podle českého práva; lze je smluvně ošetřit

Shrnutí regulace kontraktačního procesu

- v mezinárodním obchodu neplatí premisa, že ke vzniku smlouva je třeba k 100 % obsahové shodnosti akceptace a nabídky (tzv. *mirror rule* doktrína)
- podle čl. 19 odst. 2 CISG je obsaženo pravidlo pro vznik smlouvy, i když akceptace mění podmínky nabídky (modifikovaná *last shot rule* doktrína)
- uvedeným postupem lze měnit pouze nepodstatné podmínky nabídky (vazba na definici podstatnosti podle čl. 25 CISG)
- pozor sepětí kontraktačního procesu a případné námítky neplatnosti, která nespadá do působnosti CISG dle čl. 4 písm. a); v případě, že se dospěje k českému právu, to obsahu doktrínu *last shot rule*, pro bitvu forem *knock-out rule*

Co by měla smlouva obsahovat?

1. účel smlouvy
2. předmět smlouvy
3. vlastní práva a povinnosti
4. sankční a odpovědnostní režim
5. právní režim zániku smlouvy
6. režimové doložky

Důležitá ustanovení smlouvy

- ujednání o ceně
- ujednání o zboží (viz dále)
- definice podstatného porušení smlouvy (viz dále)
- místo a čas dodání (propojení s Incoterms)
- přechod nebezpečí škody na zboží
- doložka o právní režimu vad (viz dále)
- smluvní pokuta (viz dále)
- odstoupení
- úkol 3: definujte rozdíl mezi předmětem smlouvy a účelem smlouvy a vyjmenujte alespoň 3 oblasti, které vhodná definice účelu smlouvy ovlivňuje

Vznikla smlouva...

Vymezení kvality

- oblast ovládaná zvyklostmi; závisí na komoditě zboží
- kategorie „zboží, které se hodí pro účel sledovaný smlouvou“
- úzké propojení s vymezením účelu smlouvy
- rozbor čl. 35 odst. 2 CISG
- úkol 4: posud'te podle zvláštního zadání příklad vymezení kvality těsnění a odhadněte případný výsledek řešení sporu

Mezery v Incoterms a jejich promítnutí do oblasti odpovědnosti

- zajištění nákladky (EXW) ...
- hrazení nákladů přepravného (FCA) ...
- problematické osvobození od DPH při vývozu do třetích zemí (EXW, FCA) ...
- okamžik přechodu rizik (CPT) ...
- rozsah pojištění (CIP, CIF) ...
- celní formality na dovozu (DDP) ...
- podmínky vykládky v místě dodání (DAT, DDP) ...
- úkol 5: podle zvláštního zadání vyřešte problém s uplatněním nároku na osvobození od DPH s nárokem na odpočet při vnitrounijních i extraunijních vývozech

Shrnutí reklamačního procesu CISG

- 1. Prohlídka zboží** (v době co možná nejkratší)
CISG tuto problematiku přesně neupravuje, měla by stanovit smlouva; je třeba upravit **co, kdo, kdy** a **jak**.
Úkonem k zachování nároků je **oznámení vad**; to by mělo obsahovat také volbu nároků z vad
- 2. Oznámení vady** (v době přiměřené)
- 3. Uplatnění nároků z vad** (v obecné promlčecí době, případně ve zvláštní lhůtě)

Nároky z vad dle CISG - systém

A. Upravené CISG

- týkající se plnění (odstranění vadnosti, výměna, sleva, odstoupení)
- náhrada škody
- úrok z prodlení (u peněžitých závazků)

B. Vyplývající ze smlouvy

- úkol 6: reflektujte specifikace regulace reklamačního procesu dle CISG při formulaci vzorového smluvního ustanovení o odpovědnosti
- úkol 7: pro konstruované vzorové ustanovení odhadněte rizika v oblasti daně z příjmu pro případ, že sjednaná pravidla nebudou dodržena

Ukončení smlouvy

- automatický zánik
  - fixní smlouvy
  - rozvazovací podmínky
- odstoupení od smlouvy (withdrawal) - je vnímáno většinou právních řádů jako sankční
- výpověď smlouvy (termination):
  - právní řády ji regulují různě, někdy rovněž jako sankční
  - termination se používá také k označení zániku smluv obecně
  - zpravidla jde o způsob ukončení smluv na dobu určitou
- právo opce
- úkol 8: podle zvláštního zadání posud'te případ ukončení „spolupráce“ českého prodávajícího a francozského kupujícího, kteří spolu dlouhodobě spolupracují na základě opakujících se kupních smluv

Smluvní pokuta

- běžné smluvní ustanovení, přitom patří mezi nejproblematictější
- některé obvyklé nedostatky:
  - záměna s úrokem z prodlení,
  - nepřiměřená výše (problém se soudní praxí; předvídatelnost, proporcionalita),
  - rozdílná právní kvalifikace v různých státech
- řešení likvidujícího nároku na náhradu „následné“ škody
- zapomíná se, že má být praktická a má zjednodušovat důkazní situaci
- úkol 9: podle obecných doporučení konstruuje pro praxi smluvní ustanovení o smluvní pokutě

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Hezký zbytek dne.